

ДАЯН ДЭЛХИЙН НОГООН ХӨГЖЛИЙН ИНСТИТУТИЙН
ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ БОЛОН ЭРХ ЯМБА, ДАРХАН ЭРХИЙН ТУХАЙ

МОНГОЛ УЛС
болон
ДАЯН ДЭЛХИЙН НОГООН ХӨГЖЛИЙН ИНСТИТУТ
хоорондын
ХЭЛЭЛЦЭЭР

Энэхүү Хэлэлцээрийг байгууллагын хувьд зохих ёсоор үүргээ гүйцэтгэх, үйл ажиллагаагаа үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор ДДНХИ болон түүний гишүүн улс, гишүүн бус улсын хооронд байгуулна.

Монгол Улсын Гадаад харилцааны яам
АЛБАН ЁСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature

2025 оны 05 сарын 16 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Foreign Affairs of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

“Эрх бүхий байгууллага” гэж Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эрх олгогдсон холбогдох байгууллагыг;

“ДДНХИ-ийн архив” гэж ДДНХИ-ийн архивын баримтыг хэлэх ба үүнд тус байгууллагын өөрийн эзэмшлийн эсхүл тус байгууллагын болон түүнийг төлөөлөн хөтлөн боловсруулсан бүхий л тэмдэглэл, харилцсан бичгүүд, баримт бичиг, гар бичмэл, хөдөлгөөнт зураг, дүрс бичлэг, дуут бичлэг болон бусад баримтыг;

“Ассамблей” гэж ДДНХИ-ийн Ассамблейг;

“Зөвлөл” гэж ДДНХИ-ийн Зөвлөлийг;

“Хамаарал бүхий хүүхэд” гэж ДДНХИ-ийн ажилтны гэрлээгүй, 21-ээс доош насны эсхүл бүтэн цагаар суралцаж буй эсхүл хөгжлийн бэрхшээлтэй 21-23 настай хүүхдийг;

“Ерөнхий захирал” гэж ДДНХИ-ийн Ерөнхий Ассамблейгаас томилсон Ерөнхий захирлыг;

“ДДНХИ-ийн Суурин төлөөлөгч” гэж Суурин төлөөлөгчийн газрыг хариуцан ажиллахаар ДДНХИ-ээс томилогдсон удирдах албан тушаалтныг;

“Засгийн газар” гэж Монгол Улсын Засгийн газрыг;

“Хууль тогтоомжууд” гэж Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуулиудыг ойлгох ба үүнд Засгийн газрын эрх бүхий байгууллага, хэрэгжүүлэгч агентлаг зэрэг төрийн байгууллагаас гаргасан зарлиг, тогтоол, захирамж, дүрэм, журам, тушаал болон бусад шийдвэрийн баримт бичгийг ойлгох ба үүгээр хязгаарлахгүй;

“ДДНХИ-ийн уулзалтууд” гэж тус байгууллагын зохион байгуулсан олон улсын бага хурал эсхүл цуглаан, комисс, хороо, дэд ажлын хэсгийн хурал болон ДДНХИ-ээс зохион байгуулах бүхий л уулзалтуудыг;

“Гэрийн ажилтан” гэж ДДНХИ-ийн бие бүрэлдэхүүний ар гэрийн үйлчилгээнд ажиллаж байгаа Монгол Улсын иргэдээс бусад ажилтанг;

“Ажлын байр” гэж ДДНХИ-ийн Монгол Улс дахь Суурин төлөөлөгчийн газрын ажлын байр буюу Хэлэлцээрийн 10 дугаар зүйлд дэлгэрүүлж заасан утга агуулгыг;

“ДДНХИ-ийн албан тушаалтан” гэж ДДНХИ-ээс томилогдсон болон бүтэн болон хагас цагаар ажиллах Ерөнхий захирал, Суурин төлөөлөгч болон ДДНХИ-ийн бүхий л ажилтан, албан хаагчдыг;

“ДДНХИ-ийн бие бүрэлдэхүүн” гэж Ассамблей, Зөвлөл, Зөвлөлдөх хорооны гишүүд, ДДНХИ-ийн бүхий л албан тушаалтан (Монгол Улсын иргэд, гадаадын мэргэжилтнүүд эсхүл Монгол Улсад түр оршин суугч)-ыг хамруулах ба Монгол Улсад оршин суудаг цагаар цалинждаг иргэдийг үл хамаарна;

“ДДНХИ-ийн хөрөнгө” гэж хаана байрлаж, хэн ашиглаж буйгаас үл хамаарах ДДНХИ-ийн санхүү, орлого болон ДДНХИ-ийн захиран зарцуулах эсхүл эзэмших эрх олгогдсон бүхий л өмч, хөрөнгийг;

“Гэр бүлийн хүн” гэж ДДНХИ-ийн албан тушаалтны албан ёсоор гэрлэлтээ бүртгүүлсэн эхнэр/нөхрийг.

2 дугаар зүйл

Хуулийн этгээд байх, Эрх зүйн чадамж

(1) Засгийн газар нь ДДНХИ-ийг олон улсын эрх зүйн чадамжтай олон улсын байгууллага гэдгийг хүлээн зөвшөөрнө.

(2) ДДНХИ нь (i) гэрээ байгуулах, (ii) эзэмших, ашиглах, захиран зарцуулах үл хөдлөх болон хөдлөх хөрөнгөтэй, (iii) эрх зүйн чадвартай хуулийн этгээд байна.

(3) ДДНХИ нь олон улсын байгууллагын хувьд хараат бус байж, бие даан шийдвэр гаргах эрхтэй байна.

3 дугаар зүйл

Өмч, хөрөнгө ба санхүүжилт

(1) ДДНХИ болон түүний бүхий л өмч, хөрөнгө энэхүү дархан эрхээс шууд татгалзсанаас бусад тохиолдолд хаана, хэн ашиглаж байгаагаас үл хамааран зөрчил шалган шийдвэрлэх болон шүүн таслах ажиллагааны аливаа хэлбэрээс чөлөөлөгдөнө. Хэрэв өөрөөр заагаагүй бол ийнхүү дархан эрхээс татгалзах явдал шүүхээс хэрэгжүүлэх албадлагын бүхий л арга хэмжээнд үл хамаарна.

(2) ДДНХИ-ийн бүхий л өмч, хөрөнгө хаана, хэн ашиглаж байгаагаас үл хамааран гүйцэтгэх, захиргаа, шүүх эсхүл хууль тогтоомжийн үйл ажиллагааны хүрээнд нэгжлэг, албадан дайчилгаа, битүүмжлэл болон хөндлөнгийн оролцооны аливаа бусад хэлбэрээс чөлөөлөгдөнө.

(3) ДДНХИ-ийн архивын баримт бичиг хаана байгаагаас үл хамааран халдашгүй байна.

(4) ДДНХИ нь санхүүгийн хяналт, зохицуулалт эсхүл үйл ажиллагааг нь түр түтгэлзүүлэх аливаа хязгаарлалтаас чөлөөлөгдөх ба аливаа төрлийн валют, мөнгөн хөрөнгөтэй байж; аливаа валютын данс эзэмших, аливаа

валютын гүйлгээг нэг улсаас нөгөө улсруу чөлөөтэй шилжүүлэх, хөрвүүлэх эрхтэй байна.

4 дүгээр зүйл

Татвар болон гаалийн төлбөр хураамжийн чөлөөлөлт

(1) ДДНХИ-ийн өмч хөрөнгө, орлого болон бусад эд хөрөнгө нь:

(а) Тодорхой төрлийн үйлчилгээний төлбөрөөс бусад бүх төрлийн татвар, хураамжаас чөлөөлөгдөнө;

(б) ДДНХИ-ийн импортлох, экспортлох эд зүйлс нь зөвхөн албан хэрэгцээнд ашиглагдах тохиолдолд импорт, экспортын хорио цээрээс чөлөөлөгдөх бөгөөд Засгийн газраас тусгайлан зөвшөөрөл аваагүй бол эдгээр эд зүйлсийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт худалдахыг хориглоно;

(в) ДДНХИ-ийн эсвэл түүнийг төлөөлөн ДДНХИ-ийн албан хэрэгцээнд ашиглах зорилгоор импортоор оруулж ирэх бараа бүтээгдэхүүн нь Засгийн газраас тодорхойлох нөхцөлийг хангасан тохиолдолд гаалийн татвар хураамжаас чөлөөлөгдөнө;

(2) ДДНХИ нь Засгийн газрын зарим зохицуулалтын нөхцөл хангасан тохиолдолд тухайн байгууллагын үйл ажиллагаандаа зориулж худалдан авсан бараа, үйлчилгээний төлбөрийн дүнгийн нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг буцааж авах хөнгөлөлтийг эдэлнэ.

(3) ДДНХИ-ийн албан тушаалтнуудад Монгол улсын Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын хууль тогтоомж хамаарахгүй.

(4) ДДНХИ болон түүний албан тушаалтнууд татвар хураамж ногдуулах, хураах, хадгалах, төлөхтэй холбогдсон аливаа үүргээс чөлөөлөгдөнө.

5 дугаар зүйл

Харилцаа холбоо

(1) Монгол Улс ДДНХИ-ийн албаны шуудан, харилцааны хувьд чөлөөтэй харилцахыг зөвшөөрөх бөгөөд цахим шуудан, шуудан, кабель, цахилгаан мэдээ, телекс, радио, факс, утас болон бусад бүх төрлийн харилцааны хэрэгслээр харилцах болон хэвлэл, радиод мэдээ өгөх зэрэг бололцоог бүрдүүлэхдээ харилцаа холбооны эрх, үнэ тарифын хувьд бусад олон улсын байгууллага, дипломат төлөөлөгчийн газарт олгодог нөхцөлөөс дордуулахгүй.

(2) ДДНХИ-ийн Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хэрэглэж буй бүх төрлийн, бүхий л хэлбэрийн харилцааны холбоо нь хяналт шалгалтын хувьд

халдашгүй байх ба аливаа хэлбэрээр саатуулж, задалж үл болно. Энэ нь ДДНХИ, Засгийн газар хоорондын зөвшилцлийн дагуу авч хэрэгжүүлэх аюулгүй байдлын урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамаарахгүй.

(3) ДДНХИ нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт шуудан зөөгч эсхүл битүүмжилсэн дугтуйгаар шуудан илгээмж илгээх, хүлээн авах, бусад харилцаа холбооны хэлбэрийг хэрэгжүүлэхдээ нууц түлхүүр үг ашиглах эрхтэй байх ба эдгээр нь дипломат шуудан, илгээмжийн адил халдашгүй, дархан эрхтэй байна. Битүүмжилсэн илгээмжийн гадна талд ДДНХИ-ийн таних тэмдэгтэй байх бөгөөд дотор нь зөвхөн албан хэрэгцээнд ашиглах баримт бичиг эсхүл нийтлэлийг агуулсан байна. Мөн шуудан зөөгч нь ДДНХИ-ээс олгосон шуудан зөөгчийн үнэмлэхтэй байна.

6 дугаар зүйл

Ассамблей, уулзалт болон бага хурал зохион байгуулах эрх хэмжээ

(1) ДДНХИ нь Засгийн газартай зөвшилцсөний үндсэн дээр Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт уулзалт зохион байгуулах эрхтэй байна.

(2) ДДНХИ болон түүний бие бүрэлдэхүүн нь уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах, шийдвэр гаргах бүрэн эрхтэй байна.

(3) ДДНХИ-ийн зохион байгуулах уулзалт болон хурлын бүх зочид, оролцогчид нь Монгол Улсын хилээр нэвтрэх болон гарах бүрэн эрхтэй байх бөгөөд тухайн уулзалт эсвэл хурал зохион байгуулагдаж буй танхим, барилга байгууламжид орж/гарах зэрэг шилжин хөдлөхөд аливаа саад учруулж үл болно. Саадгүй нэвтрэх зорчих эрхийг бүх оролцогчдод олгосон байна.

7 дугаар зүйл

Туг, Таних тэмдэг болон Тэмдэглэгээ

ДДНХИ нь өөрийн туг болон бусад таних тэмдэглэгээг ажлын байр, тээврийн хэрэгсэлдээ хэрэглэх эрхтэй.

8 дугаар зүйл

ДДНХИ-ийн гишүүн орны Төлөөлөгчид, ДДНХИ-ийн Ассамблей, Зөвлөл, Зөвлөлдөх хороонд хамаарал бүхий бусад этгээдүүдийн эрх ямба, дархан эрх

(1) ДДНХИ-ийн гишүүн орны төлөөлөгчид, Ассамблей, Зөвлөл, Зөвлөлдөх хороонд хамаарал бүхий этгээдүүд албан үүргээ гүйцэтгэх явцад болон тус байгууллагын зохион байгуулах хурал, уулзалтад оролцохоор нэг

газраас нөгөө газарт зорчих үеэр дараах эрх ямба, дархан эрхийг эдэлнэ.
Үүнд:

а. Албан үүргээ гүйцэтгэх явцад нь баривчлах буюу албадан саатуулж үл болно, амаар эсхүл бичгээр илэрхийлсэн үг, үйлдлийнх нь төлөө шүүх ажиллагаанд үл оролцуулна. (Үүнд замын хөдөлгөөний хууль, дүрэм, журмыг зөрчсөн үйлдэл, өөрөө жолоодож явсан эсхүл түүний өмчлөлийн тээврийн хэрэгслээр бусдад учруулсан хохиролтой холбогдуулан гарсан нэхэмжлэл хамаарахгүй);

б. Дипломат харилцааны тухай Венийн конвенцийн 36 дугаар зүйлийн 2-т заасны дагуу хувийн ачаа тээшний үзлэгээс чөлөөлөгдөнө;

в. Эхнэр, нөхөр болон хамаарал бүхий хүүхдүүдийн хамт шилжин суурьших хязгаарлалт, гадаадын иргэн харьяатын бүртгэлийн шаардлагаас чөлөөлөгдөнө.

г. Гадаадын Засгийн газрын байгууллагын болон албан томилолтоор түр зорчих төлөөлөгчидийн адил гадаадын мөнгөн тэмдэгт ба валют ашиглах эрхийг үл хязгаарлана;

д. ДДНХИ-ийн Ассамблей, Зөвлөл болон Зөвлөлдөх хорооны гишүүд, төлөөлөгчид ДДНХИ-ийн уулзалт, арга хэмжээнд оролцох зорилгоор Монгол Улсад зорчих тохиолдолд ДДНХИ бэлдсэн визийн мэдүүлгийг монголын тал аль болох шуурхай шийдвэрлэнэ.

(2) 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэг нь Монгол Улсын төлөөлөгчдөд үл хамаарна.

(3) ДДНХИ нь энэ 8 дугаар зүйлд заасан холбогдох албан тушаалтан, төлөөлөгчдийн нэрсийг Засгийн газарт тухай бүр зохих ёсоор мэдэгдэж байна.

9 дүгээр зүйл

ДДНХИ-ийн албан тушаалтны эрх ямба, дархан эрх

(1) ДДНХИ-ийн албан тушаалтан нь:

а. Албан үүргээ гүйцэтгэх хүрээнд хийсэн үйлдлийнх нь төлөө шүүхэд нэхэмжлэл гаргах болон аливаа бусад хууль зүйн ажиллагаанд үл оролцуулна. Энэхүү заалт нь тухайн албан тушаалтны үйлдсэн аливаа санаатай, санаандгүй болон гэмт хэргийн шинжтэй зөрчил, залилан мэхлэлтийн улмаас үүссэн хохирлын хариуцлагад хамаарахгүй;

б. ДДНХИ-ээс олгох цалин хөлс, мөнгөн тэтгэмж, шагнал урамшуулал нь бүх төрлийн татвар, хураамжаас чөлөөлөгдөнө;

в. Нийгмийн хамгааллын талаарх зохицуулалтад үл хамрагдана;

г. Эхнэр, нөхөр болон хамаарал бүхий хүүхдүүдийн хамт шилжин суурьших хязгаарлалт, гадаадын иргэн харьяатын бүртгэлийн шаардлагаас чөлөөлөгдөнө.

д. Дипломат төлөөлөгчийн газрын адилтгах зэрэгтэй албан тушаалтанд олгогддог гадаад валют солих давуу эрхийг нэгэн адил хэрэглэнэ;

е. Эхнэр, нөхөр болон хамаарал бүхий хүүхдүүдийн хамт дипломат төлөөлөгчийн газрын адилтгах зэрэгтэй албан тушаалтны олон улсын хямралын үед эх орондоо буцах давуу эрхийг нэгэн адил эдэлнэ;

ё. Монгол Улс дахь Төлөөлөгчийн газарт анх удаа томилогдох үедээ тавилга, гэр ахуйд зориулсан эд юмсыг татваргүйгээр импортлох эрхтэй;

ж. Монгол Улс дахь Төлөөлөгчийн газарт ажиллахаар томилогдсон этгээд анх суурьших үедээ Засгийн газраас заасан нөхцөл болзолд нийцүүлэн хувийн хэрэгцээний автомашиныг татваргүй оруулах эрхтэй;

(2) ДДНХИ нь заасан давуу эрх, эрх ямба, дархан эрхийг урвуулан ашиглахаас урьдчилан сэргийлэх, тэдгээрийг хууль ёсны дагуу хэрэгжүүлэх чиглэлээр Засгийн газрын зохих байгууллагуудтай хамтран ажиллана.

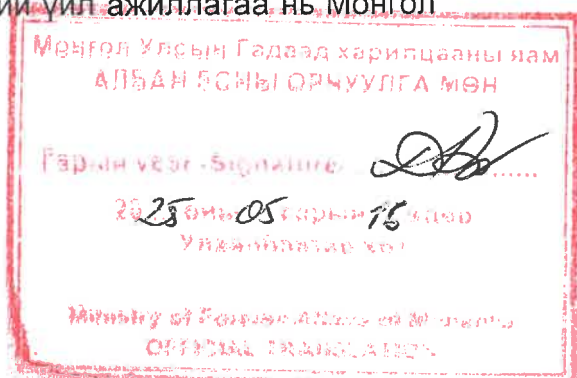
10 дугаар зүйл

Төлөөлөгчийн газрын ажлын байр

(1) Засгийн газраас олгосон зөвшөөрлийн дагуу ДДНХИ нь Монгол Улсад Төлөөлөгчийн газраа байгуулж болно ("Төлөөлөгчийн газрын байр").

(2) Төлөөлөгчийн газарт ДДНХИ-ийн албан тушаалтнууд ажиллана.

(3) Хэрэв энэхүү Хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол Төлөөлөгчийн газарт Монгол Улсын хууль тогтоомж үйлчлэх ба түүний үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын шүүхийн харьяалалд байна.

(4) Төлөөлөгчийн газрын байр ДДНХИ-ийн удирдлага, хяналтад байх ба халдашгүй эрхтэй байна. Монгол Улсын аливаа эрх бүхий байгууллага ДДНХИ-ийн зөвшөөрөлгүйгээр, тогтоосон нөхцөлийг үл харгалзан Төлөөлөгчийн газрын байранд нэвтрэн, ямар нэг үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно. ДДНХИ-д урьдчилан бичгээр мэдэгдэл хүргүүлэхгүйгээр Төлөөлөгчийн газрын байранд галын аюулаас хамгаалах, ариун цэвэр халдваргүйжүүлэлт хийх эсхүл онцгой байдлын зорилгоор нэвтрэх нөхцөл, нэвтрэх үед баримтлах журмыг ДДНХИ, Засгийн газар харилцан тохиролцоно.

(5) Төлөөлөгчийн газар нь Монгол Улс дотор болон хилийн чанадад харилцаа холбоогоо явуулах, түүнд шаардлагатай нэг цэгээс нөгөө цэгт хүрэх теле болон бусад харилцаа холбооны төхөөрөмж, дамжуулах холболтыг суурилуулж ажиллуулах эрхтэй.

(6) ДДНХИ нь Төлөөлөгчийн газрын чиг үүрэг, үйл ажиллагааг бие даасан, бүрэн бүтэн байдлаар хэрэгжүүлэх зорилгоор дотоод дүрэм журам боловсруулж мөрдүүлэх эрхтэй. Энэхүү дүрэм, журам нь Монгол Улсын хууль тогтоомжтой зөрчилдөх тохиолдолд Төлөөлөгчийн газар ДДНХИ-ийн дүрэм журмыг баримтлана.

(7) ДДНХИ нь Төлөөлөгчийн газрын байранд уулзалт зохион байгуулах эрхтэй.

(8) Төлөөлөгчийн газрын байрыг ДДНХИ-ийн үндсэн зарчим, үйл ажиллагаанд нийцүүлэн ашиглана. ДДНХИ нь ажлын байранд шударга шүүгдэхээс зайлсхийсэн, шилжүүлэн өгөх гэмт этгээдийг орогнуулах, шүүхийн ажиллагаа явуулах, шүүхийн ажиллагаанаас зайлсхийсэн этгээдүүдийг байлгахаас сэргийлэх үүрэгтэй.

(9) Монгол Улсын холбогдох эрх бүхий байгууллагууд Төлөөлөгчийн газрын албан тасалгаанд аливаа этгээд зөвшөөрөлгүй нэвтрэн орох эсхүл ойр орчмын амгалан тайван байдлыг алдагдуулахаас сэргийлэх чиглэлээр ажиллана.

(10) ДДНХИ-ийн хүсэлтийн дагуу Монгол Улсын эрх бүхий байгууллагаас Төлөөлөгчийн газрын албан тасалгаанд хэв журам сахиулах, зөрчил гаргагчдыг албадан гаргах зайлшгүй арга хэмжээний хүрээнд цагдаагийн бие бүрэлдэхүүнийг гаргаж ажиллуулна.

11 дүгээр зүйл

Дамжин өнгөрөх ба Оршин суух

(1) Засгийн газар Төлөөлөгчийн газарт томилогдон ажиллах зорилгоор Монгол Улсад оршин суухаар ирсэн дараах хүмүүст аль улсын харъяат

гэдгээс үл хамааран ямар нэгэн хязгаарлалтгүйгээр Монгол Улсад орох, гарах, чөлөөтэй зорчиход шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна. Үүнд:

- а) ДДНХИ-ийн зохион байгуулах хурал болох газар руу явах, буцах албан томилолт, ажил үүргээ хэрэгжүүлж буй ДДНХИ-ийн гишүүн орны төлөөлөгчид, Ассамблей, Зөвлөл болон Зөвлөлдөх хороонд харьяалагдах этгээдүүд;
- б) ДДНХИ-ийн албан тушаалтнууд;
- в) Эхнэр, нөхөр, хамаарал бүхий хүүхдүүд

(2) Засгийн газар энэхүү Хэлэлцээрийн 11 дүгээр зүйлд заасан аливаа этгээдэд хоцрогдол, хүлээлт үүсгэлгүйгээр, ямарваа нэг төлбөр хураамж, заавал биеэр хүрэлцэн ирэх шаардлага тавихгүйгээр виз олгох талаар Элчин сайдын яам, Дипломат төлөөлөгчийн газар, консулын газар болон Монгол Улсыг төлөөлж буй бусад байгууллагуудад ерөнхий чиглэл өгнө.

12 дугаар зүйл

Эрх ямба, дархан эрхээс татгалзах, түдгэлзүүлэх

(1) Энэхүү Хэлэлцээрээр олгогдох эрх ямба, дархан эрхийг хувь хүний ашиг тусын төлөө бус ДДНХИ-ийн албан ашиг сонирхлын хүрээнд олгоно. Эдгээр эрх ямба, дархан эрхийг эдлэх хүмүүс Монгол Улсын хууль тогтоомжийг чандлан мөрдөх үүрэгтэй. Хэрэв эрх ямба, дархан эрх нь тухайлсан тохиолдолд шударга ёсыг хэрэгжүүлэхэд саад болж байгаа хэмээн үзвэл дараах эрх бүхий этгээдүүд дор дурдсан хувь хүмүүсийн эрх ямба, дархан эрхийг ДДНХИ-ийн ашиг сонирхолд харшлуулахгүй байдлаар түдгэлзүүлэх эрх, үүрэгтэй. Үүнд:

(а) ДДНХИ-ийн гишүүн орон нь Ассамблей болон Зөвлөлд ажиллаж буй өөрийн улсын төлөөлөгчдийг;

(б) Ассамблей нь ДДНХИ-ийн Ерөнхий захирлыг;

(в) Зөвлөл нь Зөвлөл болон Зөвлөлдөх хорооны гишүүд эсхүл төрийн бус субъект гишүүдийг;

(г) ДДНХИ-ийн Ерөнхий захирал ДДНХИ-ийн албан тушаалтнууд (өөрийг нь оролцуулахгүй) болон ДДНХИ-ийг;

(2) Эдгээр бүх тохиолдолд татгалзах/түдгэлзүүлэх шийдвэрийг зөвхөн бичгээр үйлдэж гаргана.

13 дугаар зүйл

Хэлэлцээрийг тайлбарлах, хэрэглэх асуудлаар гарсан маргааныг зохицуулах

(1) Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах эсхүл хэрэглэхтэй холбогдон гарсан аливаа зөрчил, маргааныг зөвлөлдөх, хэлэлцэх болон харилцан тохиролцсон бусад арга замаар шийдвэрлэнэ.

(2) Аливаа маргааныг аль нэг тал нөгөө талдаа бичгээр хүсэлт илгээснээс хойш 3 сарын дотор 13 дугаар зүйлийн (1)-р хэсэгт заасны дагуу хэлэлцэн шийдвэрлэж чадаагүй тохиолдолд аль ч тал Хэлэлцээрийн 13 дугаар зүйлийн (3)-(4)-р хэсэгт тус тус заасан журмын дагуу тус маргааныг Арбитрын шүүхээр шийдвэрлүүлэхээр хандаж болно. Арбитрын хуралдах газар нь Монгол Улсын Улаанбаатар хотод байна.

(3) Арбитрын ажиллагааг Англи хэлээр явуулна.

(4) Арбитрын шүүх аливаа маргааныг энэхүү Хэлэлцээрийн зүйл, заалтууд болон олон улсын эрх зүйн холбогдох хууль, журмыг үндэслэн шийдвэрлэнэ. Арбитрын шүүхийн шийдвэр эцсийн шийдвэр байх бөгөөд шийдвэрийг талууд заавал биелүүлнэ.

14 дүгээр зүйл

Ерөнхий заалтууд

(1) Энэхүү Хэлэлцээрийн заалтууд Засгийн газар болон ДДНХИ хооронд байгуулсан аливаа бусад гэрээ, хэлэлцээрийн хүрээнд тохиролцсон эсхүл тохиролцож болох ДДНХИ-д хамаарах эрх ямба, дархан эрх, хөнгөлөлт эсхүл төрөл бүрийн дэмжлэг, хувь нэмрийг үл хязгаарлана.

(2) Энэхүү Хэлэлцээр нь “ДДНХИ-ийг Үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээр”-ийн зүйл заалтыг эсхүл ДДНХИ-ийн өөр байдлаар хүлээн авч болох аливаа эрх, үүргийг үгүйсгэх, тэдгээрийг доогуур үнэлэх байдлаар тайлбарлагдахгүй.

(3) Засгийн газар болон ДДНХИ нь энэхүү Хэлэлцээрийн хүрээнд шаардлагатай нэмэлт гэрээ, хэлэлцээрийг байгуулж болно.

15 дугаар зүйл

Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох

Хэлэлцээр талуудын гарын үсэг зурсан сүүлчийн өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлнэ.

ДЭЭР ДУРДСАНЫГ НОТОЛЖ: Монгол Улс болон Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институтийн бүрэн эрхт төлөөлөгчид Хэлэлцээрт гарын үсэг зурав. Энэхүү Хэлэлцээрийг монгол болон англи хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна. Хэрэв монгол, англи хэлээрх эх бичвэр хооронд зөрүү гарвал англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

МОНГОЛ УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД

Огноо

ДАЯН ДЭЛХИЙ НОГООН ХӨГЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Огноо

